

Civil
Korzó

REGIONÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

II. ÉVFOLYAM - 1. SZÁM

Hymnus, a Magyar nép
divataros szákaiból.
Cseke. Január. 22.
1823

Isten áld meg a Magyart
Jó kedvvel, bővéggel,
Krijts feléje védő kart
Ha kürd ellenéggel,
Bal voss a kis régen táj
Hossz rá vig esztendő,
Megbünködte már a nép
A múltat és jövőt!

Őseink felhőzad
Karpát szent bérre,
Altalad nyert szép karát
Bendegeknek vére.
És merne dúgnak labjai
Tiszának, Dunának
Strpád hő magzatjai
Felvirágozának.

És Estinek Hunyág mezején
És kalászt lengettel,

A Magyar Kultúra Napja – január 22.

A Civil Közösségek Háza januári programja

Minden hétfőn és csütörtökön 19 órakor
PÉCSI KAMARAKÓRUS próbái

Minden kedden 18.30-21 óra között
MECSEKI FOTÓKLUB
A programok nyilvánosak!

Halász Rezső Galéria:
SENIOR FOTÓK 1980-2000 (válogatás)
a Magyar Fotóművészek Szövetsége Senior csoportjának kiállítása

Minden hétfőn 14.30 órakor
**NYUGDÍJAS PEDAGÓGUSOK „BARÁTSÁG”
KÖRUSÁNAK** próbája

Minden hónap első keddjén 15 órakor
ÖRÖKIFJÚ NYUGDÍJASOK KLUBJA

Minden hétfőn 18 órakor
ASTRA PÉCSI CSILLAGÁSZATI EGYESÜLET
foglalkozása

Minden pénteken 15 és 17 óra között
FÜSTI-MOLNÁR ÉVA SZÍNI STÚDIO

Minden csütörtökön 16 órakor
KÉPZŐMŰVÉSZETI KÖR foglalkozása

Minden pénteken 14-16.30 óra között
LENGYEL ISKOLA – FIATALOKNAK

Minden szerdán 17-19 óra között és minden pénteken 18-20 óra között
**BARANYA MEGYEI REPÜLŐ ÉS EJTŐERNYŐS
KLUB – VITORLÁZÓREPÜLŐ SZAKOSZTÁLY**
összejövele

Minden hónap első keddjén, 10-12 óra között
NYUGDÍJAS PEDAGÓGUS SZAKSZERVEZET
összejövele

Minden hónap első keddjén 16 órakor
VITÉZI REND összejövele

Minden hónap második hétfőjén 16 órakor
MAGYAR VETERÁN REPÜLŐSÖK SZÖVETSÉGE
összejövele

18-án, szerdán 15 órakor
VERSMONDÓ PEDAGÓGUSOK MŰHELYE
Vezeti: *Sólyom Katalin*, Jászai-díjas művész

GEBAUER GALÉRIA
3-ig: Az Alkotó Pedagógusok Képzőművészeti Műhelyének
„Pécs 2000 éve” c. kiállítása.

6-án, pénteken, 18 órától:
„Égi és földi” címmel König Frigyes, a Képzőművészeti
Egyetem rektorának kiállítása
Megnyitja: Tolvaly Ernő festőművész
A kiállítás megtekinthető 2006. február 6-ig,
hétfőtől-péntekig: 9-19 óra között

14-én, szombaton 18 órakor
PÉCSI MAGYAR – OROSZ TÁRSASÁG összejövele
Jelmezbál a pravoszláv Újév alkalmából a Fenyves ét-
teremben

25-én, szerdán 17 órakor
PÉCSI MAGYAR-FINN TÁRSASÁG összejövele

Minden pénteken 16.30 órakor
Finn nyelvtanfolyam

13-án, pénteken 17 órakor
NAGYCSALÁDOSOK EGYESÜLETE összejövele

3-án 17-én és 31-én kedden, 17-19 óra között
WALDORF SZÜLŐI KÖR összejövele
A Hármas Egység Pedagógiai Alapítvány szervezésében

28-án, szombaton 10 órakor
NOÉ BÁRKÁJA EGYESÜLET összejövele

10-én, kedden 16 órakor
MAGYAR-SPANYOL TÁRSASÁG
Tóth Szekeres Dániel közgazdász előadása:
„Európai Önkéntes Szolgálatban Spanyolországban” címmel.

24-én kedden, 17 órakor
**PÉCSI VÁROSSZÉPÍTŐ ÉS VÁROSVÉDŐ
EGYESÜLET** összejövele
Treddin Ágost helytörténet-kutató előadása
„Ha leszáll az est” – Hogyan szórakoztak nagyszüleink?
címmel

23-án, hétfőn 16 órakor
NÉPI ÍRÓK BARÁTI TÁRSASÁGA összejövele
Megemlékezés Csokonai Vitéz Mihályra, halálának
200. évfordulóján – Dr. Olasz István előadása

7624 Pécs, Szent István tér 17.

Telefon: +36 72/215-543

Telefon/Fax: +36 72/315 679

E-mail: nevhaz@t-online.hu

Web: www.civilhaz-pecs.hu

JELES NAPOK

Évkezdő szokásaink:
Újév, Vízkereszt 4

ESÉLYEGYENLŐSÉG

A leszakadó városrészek megújítási
lehetőségei I. 5

SZERINTEM

Vásárolok, tehát vagyok 6
A Szentföldön jártunk II. 18

**TÁRSADALMI
ÖSSZETARTOZÁS**

EAPN Küldöttgyűlés – Zárónyilat-
kozat 8

GRATULÁLUNK

Bertók László 70 éves 9

KIÁLLÍTÁS

Égi és földi – König Frigyes
kiállítása 12

BESZÁMOLÓ

Civil jelöltállítási rendszer 2005. 13

PROGRAMAJÁNLÓ

Rendezvények a Magyar Kultúra
Napja alkalmából 13

PROHÁLÓ

Látóutak a kunszentmiklósi
kistérségben 14

KÓRUSÉLET

A Barátság kórus
a Dunakanyarban 15

PÁLYÁZATI AJÁNLÓ**FELHÍVÁS**

Versmondó verseny Nagy László
emlékére 17

Ismét választanak a civilek!

A magyarországi civil szervezetek finanszírozásában új helyzetet teremtett a kormány által megalkotott Nemzeti Civil Alapprogramról (NCA) szóló törvény (2003. évi L. tv.). A kormány az alapprogram céljával, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítését, a kormányzat és a civil társadalom közötti partneri viszony és munkamegosztás előmozdítását (különös tekintettel az állami és önkormányzati közfeladatok hatékonyabb ellátására) jelölte meg. Két év elteltével az alapprogram működését elismerés övezi, ugyanakkor az eltelt időszak alatt számos kétely, kérdés és kritika is megfogalmazódott a nonprofit szervezetek részéről. Az alapvető dilemma egyfajta szerepzavar, amit úgy lehetne megfogalmazni, hogy tulajdonképpen mi is az NCA? Sokan az érdekképviselő fontosságát hangsúlyozzák és azért akarnak jelöltek bejuttatni az országos tanácsba, vagy a kollégiumokba, hogy ennek a feladatnak közvetlenül eleget tehesse. Azonban az NCA-nak nem ez a feladata! Az NCA egy pénzosztó állami intézmény, amelynek vezető testületeiben többségben vannak a civilek. Az országos tanács pedig egy *elvi irányító testület*, amely konkrét – a forrásmegosztáson kívül – pénzügyi döntéseket nem hoz, hiszen az a kollégiumok feladata. A szerepzavar mára egyértelmű, hogy mind a tanács, mind a kollégiumok egyre gyakrabban érdekképviselőként lépnek fel, vagy foglalnak állást civil szervezeteket

érintő kérdésekben. Ezek alapján fölmerül a kérdés, hogy kiről döntsünk, harcos érdekképviselőről, vagy ügyes lobbistáról? Talán az lenne a legjobb, ha a kettőt kombinálni tudnánk egy személyben. Bárki mellett is döntenénk, olyan emberre van szüksége a szektornak, aki meg tud felelni a szervezetek elvárásainak, másrészt a törvény és annak végrehajtási rendeletében megfogalmazottaknak. Azaz partikularizmus helyett nyitottság, széles látókör, problémaérzékenység, társadalmi beágyazottság. Ne felejtjük el a fő cél, hogy az alapprogram olyan pályázati alappá fejlődjön, amely hosszútávon, kiszámíthatóan biztosít forrásokat és hozzájárul a civil szektor országos és dél-dunántúli fejlődéséhez. Ehhez a feladathoz keressük a legmegfelelőbb személy(eket), együtt, közösen.

Dr. Kákai László

BARANYAI *Civil Korzó*

NEVELŐK HÁZA EGYESÜLET

Baranyai közösségi lap
Megjelenik havonta

Kiadja: a Nevelők Háza Egyesület (7624 Pécs, Szent István tér 17.)

Felelős kiadó: Vincze Csilla

Szerkesztőség vezető: Pusch Gizella

Szerkesztőség: 7624 Pécs, Szent István tér 17.

Telefon: (72) 215-543

Telefon/fax: (72) 315-679

Web: www.civilhaz-pecs.hu, E-mail: civilkorzo@civilhaz-pecs.hu

Munkatársak: Dandé István, Egyedné Megyesi-Schwartz Éva,
Hajnal Zsolt, Kiss Gergely, Prucsiné Fűri Ildikó, Tóth Krisztina

Fotó: Nedjalkov Iván

Tördelés, nyomdai előkészítés: Edenscript Kft.

Cser Valér – 72/212-021 – 30/500-84-13

cserv@edenscript.hu

Nyomdai munkálatok: G&G Nyomda Kft.

A lap megjelenését
támogatja:

Nemzeti Civil Alapprogram
Soros Alapítvány –
Trust Fund for CEE
ICSSZEM
Civil Kapcsolatok Főosztálya

A Magyar Néprajz VII. kötetének felhasználásával összeállította: Tóth Krisztina

Évkezdő szokásaink: Újév, Vízkereszt

Újév első napját régi nevén *kiskarácsony-nak* hívjuk. A középkorban az év kezdetét karácsonytól számították, a XVII. század – Gergely-féle naptárreform – óta viszont január elseje a polgári év kezdete. Ez a nap a katolikus hagyományban Krisztus körülmetélésének ünnepe.

Az e naphoz fűződő hagyományaink a gazdasági élet, a háztartás, a család és az egyén szerencsését kívánta megalapozni jóslással, varázslással, mágikus praktikákkal.

A gazdasági élet kedvező alakulását nagymértékben befolyásolta az időjárás, így nem véletlen, hogy az ünnepek, jeles napok az időjárásjóslás alkalmi is voltak, így a bukovinai magyarok azt tartották, hogy „ha újesztendő napján szép, fényes idő van, az jó esztendőt jelent”.

Közismert az a hiedelem, hogy újév napján semmit sem adnak ki a házból, mert akkor egész éven át minden kimegy onnan. Ezen a napon is munkatilalom volt, mint a

a lányok mindegyike kiválasztott egy csontot, kitette az udvarra, és úgy tartották, hogy akiét a kutya elvitte az éjszaka során, az még abban az esztendőben férjhez megy.

Az újesztendei jósló, varázsló eljárásoknak igen fontos része volt a táplálkozás is, a megszábotott ételek fogyasztása és egyes ételek szigorú tiltása. Jól ismert a baromfihús evésének tilalma, mert úgy tartják, a baromfi elkaparná, kikaparná a szerencsét. Disznóhúst kell enni, mert a disznó előtúrja a szerencsét. Előnyben részesítik ilyenkor a szemes terményeket (lencse, rizs, köles), abban a hitben, hogy a sok apró mag pénzbőséget jelent a következő évben. Sok helyen rétest sütöttek azzal a magyarázattal, hogy „hosszúra nyújjon az esztendő, sokáig éjjenek, hogy nyújtsák a gazdaságot”.

Vízkereszt, január 6-a valamikor évkezdő nap volt. Ekkor emlékezett meg a katolikus egyház Krisztus megkereszteléséről és erre a napra esett a *háromkirályok ünnepe* is. A keleti egyház Krisztus megkeresztelésének emlékeként ezen a napon szentelte a vizet. A középkor folyamán a víz-és tömjén-szentelés a nyugati egyházban is elterjedt. Ebből fejlődött ki a lakóházak megszentelése és megfüstölése vízkereszt táján, ami a katolikus falvakban, országszerte gyakorolt liturgikus szokás volt, azonban napjainkra visszaszorult.

A szentelt vízzel való házszentelésnek sokféle változata alakult ki, de általános volt, hogy a pap néhány kísérővel: a kántorral, tekintélyes férfiakkal és ministráns gyerekekkel járta a falu házait. Megszentelte, megfüstölte, megáldotta a házakat és a bennük lakókat, majd a kántor felírta a szoba ajtajára a három bölcs király nevének (Gáspár, Menyhért, Boldizsár) kezdőbetűjét és az évszámot, hiszen az volt a vélekedés, hogy ez a felirat megvédi a házat a villámcsapás és a boszorkányok rontása ellen. Ezt követően a pap elbeszélgetett a házban élő családdal, esetleg vallásos oktatást tartott a megáldottaknak. A pap kísérői a házszentelés alkalmával pénzt és terményadományt: diót, szilvát, kolbászt gyűjtöttek.

Más helyeken a liturgikus vízszentelést vízkereszt vigiliáján végezték a templomban, amivel együtt krétát is szenteltek. Legtöbb helyen a *szenteltvíz* dézsákban,

Háromkirályok a kiugratható csillagokkal (Endrőd) – fotó: Kunkovác László

kádakban állt a sekrestyében vagy a templom arra alkalmas helyén. A hívek üvegekben és nagyobb edényekben is hordták haza, amivel meghintették a házat, a melléképületeket, szobát, de került a kútba, a gyümölcsfák tövébe, és a szántóföldekre is, sőt a jó termés érdekében Tokaj-Hegyalján a szőlők tökéjére is. Évközben aztán sokféle baj, pl. állatok betegségének elhárítására szolgált. Általánosságban elmondható, hogy a szentelt vizet a bölcsőtől a koporsóig felhasználták, hiszen hatékonyak tartották az ártó hatalmak, a rossz szellemek elűzésére, így tettek az újszülött fürdővizébe, meghintették vele a menyasszonyt és a vőlegényt, a felravatalozott halottat.

A vízkereszti ünnep másik jeles eseménye a betlehemi csillagot követő nevezetes három bölcs király: Gáspár, Menyhért, Boldizsár egykori cselekedeteinek színjátékszerű megjelenítése a – Baranyában is szokásban volt – *háromkirályozás, csillagozás, vagy csillagjárás*. A szokásnak több formája is élt. A három főszereplő legtöbb helyen fiú, férfi volt, akik az egykori királyokat idéző jelmezben járt házról házra. Egyikük kezében rugós szerkezetű csillag volt. A házban énekelve köszöntöttek, közben a csillagvivő ki-kiugrasztotta a rugós csillagot a házbéli gyerekek nagy örömeire. Köszöntésükért pénzt vagy ételmezt kaptak. Báráth János kutatásaiból tudjuk, hogy Kalocsa vidékén lányok jártak háromkirályozni: leeresztett hajjal, tiszta fehér ruhában, fejükön csillagos papírsüveg-gel köszöntöttek.

Vízkereszt vagy háromkirályok napjának jelentősége máig él, hiszen ez a karácsonyi ünnepkör zárónapja és a farsang kezdőnapja, újabb szokás szerint pedig ekkor bontják le a családok karácsonyfát is.

Leány háromkirályok. (Szakmár) fotó: Báráth János

legtöbb jeles napon. Nem volt szabad főzni, mosni. Általános hiedelem, hogy ami e napon történik valakivel, az ismétlődik egész évben. Ezért igyekeztek a veszeke-déstől is tartózkodni.

Szokás volt újévkor korán reggel a kútnál mosdani, hogy egész évben frissek legyenek.

Január első napja alkalmas az idő a férj-jóslásra is. A bukovinai magyarok úgy vélték, hogy újév reggelén amilyen nevezetű férfit látnak először, olyan nevű lesz a férjük. Lónyán a hagyományos újévi étel a kocsonya volt. Annak elfogyasztása után

A leszakadó városrészek megújítási lehetőségei I.

Az európai nagyvárosokban számunkra egyenlőre szokatlan módon igyekeznek a leszakadóban lévő városrészeket megújítani. A lerobbant lakásállományon és a rossz állapotú infrastruktúrán kívül a kutatók szerint meg kell erősíteni az érintett helyi társadalmat is, mivel tartós eredményeket csak a megújult városrészek erős közösségei garantálhatnak. A korábban megszokott lakónegyed-bontásokkal ugyanis nemcsak a romos épületeket tüntették el, hanem az ott lakók kiköltöztetésével megszüntették a kis közösségeket, emberi kapcsolatokat is. Akik korábban egymásra tudtak támaszkodni, a kiköltöztetéssel magukra maradtak. Az emberek áttelepítése pedig az új környezetben a korábbi lakóhelyre jellemző folyamatokat indított be.

Dr. Füzér Katalin, a PTE-BTK Szociológia Tanszékének adjunktusa mutatja be a szociális városrehabilitáció fontosságát.

– A leszakadó városrészek megújítása során felismerték a szakemberek, hogy nagyon eltérő a fejlettségi szint egy városon belül is. Ez az ingatlanok minőségére és a társadalom összetételére egyaránt igaz. A szociális városrehabilitáció célja, hogy az infrastruktúra megújításán kívül a helyi társadalmakat is megerősítse és így a leszakadó kirekesztetteknek helyben adjon élhető jövőképet. A lakásokat és köztereket úgy kell felújítani, hogy a helyiek használatában maradhassanak. A krízisterületen élő társadalmat, kapcsolathálóikat pedig meg kell erősíteni. Ezt úgy lehet megtenni, hogy bevonják a lakókat a problémák megoldásába, például részt vesznek a házak felújításában és közben szomszédsági közösségeket hoznak létre. Eközben átalakulhat a lakók bérlői szemlélete is egy kicsit tulajdonosivá, így felelősséget fognak érezni lakóhelyükkel szemben és igyekeznek a felújítás eredményét sokáig megőrizni. Pécsen ilyen kezdeményezés az István-aknán működő Borbála-projekt, melynek során az épületek felújításával kapcsolatos problémák megszervezésén kívül kapcsolatokat alakíthatnak ki és képzettséget is szerezhetnek az ott lakók.

– Milyen módon lehet megakadályozni, hogy ezek a kisebb közösségek elszigetelődjenek a társadalom más részeitől?

– Kétfajta módszer létezik ennek a problémának a megoldására. Az egyik, amikor az ott lakóknál magasabb státuszú családokat költöztetnek a területre és így egy kevert társadalomszerkezetet hoznak létre. Ehhez csak olyan szintre szabad az otthonokat feljavítani, hogy az ott lakók még meg tudják fizetni, de a

korábbihoz képest egy élhetőbb lakókörnyezetet jelentsen. Tehát olcsóbb legyen a fenntartása a frekvenciáltabb otthonokhoz képest, hogy az alacsonyabb szinten élők is képesek legyenek fenntartani, de a náluk magasabb státuszúaknak is elfogadható környezetet nyújtson. Így lehet megőrizni egy területen azokat, akik az elköltözést fontolgatják.

A másik lehetőség az új városi funkciók odatelepítése, amely új rétegeket vonz a városrészebe. Ilyen lehet például egy rekreációs funkció, fesztivál, vagy művésztelep meghonosítása.

Mindezekon kívül fontos célkitűzései a programoknak az iskolarendszerbe tartozó, vagy azon kívüli képzések kialakítása, valamint a munkahelyteremtés. Nem szabad ugyanis kizárólag a kapcsolatháló megerősítésének csodájában bízni.

– Az infrastrukturális beruházásokhoz sok pénzre van szükség. Számíthatnak-e a programok anyagi támogatásra?

– A magyar önkormányzatok igen alulfinanszírozottak. Egyre növekvő kör-

ben kell közszolgáltatásokat teljesíteniük és ehhez képest stabil, kiszámítható bevételekkel nem rendelkeznek. A programok finanszírozása jelenleg kilátástalan önkormányzati forrásokból. A nemzeti fejlesztési politika fő akcióterületévé kell tenni ezt a területet és egyrészt célzott központi, másrészt uniós forrásokat kell bevonni. Az Európai Unió egyik fő célkitűzése ugyanis a térben koncentráltan jelentkező nagy társadalmi különbségek mérséklése.

Magyarországon jelenleg két program tart a kivitelezés fázisában, mindegyik fővárosi kezdeményezés. Pécsen a keleti városrészbéli folyamatok indokolják egy szociális városrehabilitációs program kidolgozását.

Következik: Megújulhat-e Pécs keleti városrésze?

Vásárolok, tehát vagyok

Egy baktérium, kedvező körülmények között, húsz másodpercenként osztódik. Egy grammnyi szaporodó baktérium tehát egy óra alatt meghaladja az ezer tonnát, 24 óra múlva pedig a Földgolyó súlyával vetekszik. A valóságban ezt azért sem teheti meg, mert nem áll rendelkezésére ennyi tápanyag. A baktériumok szaporodása mégsem a tápanyaghiány miatt áll le, hanem saját anyagcsere-termékeik felhalmozódása mérgezi meg őket.

Az emberiségre vetítve e példát három karakteres különbséget fedezhetünk fel. A középkori járványokból okulva az ember kitalálta a higiénia fogalmát, a szemétszállító vállalatokat, a hulladéktemetőket és az újrahasznosítást. (Csak tudnám, hová tűnik csupán a vásárlásokból Magyarországon felhalmozódó évi 23 millió köbméternyi hulladék?) A fenntartható fejlődéshez és a fogyasztói igények kielégítéséhez szükséges nyersanyagkészletek tekintetében már kicsit gondban vagyunk: óvatos becslések szerint – ha a fogyasztás üteme nem lassul – kb. 30-40 év múlva több olyan nyersanyagkészlet is kimerül, mely a mai civilizált világ alapjául szolgál. Az utolsó nagy különbség, mely némi optimizmusra ad okot az az, hogy az ember képes gondolkodni, felelősen dönteni és tudatosan cselekedni. Vajon mennyire él ezen képességeivel? Vizsgáljuk meg kicsit alaposabban a homo consumens – a fogyasztó ember – egyik alapvető szokását, a vásárlást.

Épp kapóra is jön egy olyan ünnep, mely vásárlásra készlet, sőt kényszerít, hiszen a keresztény gyökerekből táplálkozó civilizált világ szokásait szem előtt tartva, nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy „szakadár eretnokségbe” burkolózva senkinek se vegyünk ajándékot karácsonykor. A vevők 2005 decemberében kb. 850 milliárd forintot hagytak az üzletekben, ami az éves bolti vásárlásokra költött pénz – kb. 2200 milliárd forint – több mint egyharmada. Egy család átlagosan 200 ezer forintot hagyott az üzletekben, míg kifejezetten ajándékokra kb. 70 ezer forintot költött egy háztartás. Akik nem akartak leszakadni a nagy átlagtól – Magyarország lakosságának kb. egyharmada él a

létminimum környékén –, azok hitelt vehettek fel, ezzel is „stabilizálva” a fogyasztói-láncban elfoglalt helyüket.

Vajon tényleg erről kell szólnia a karácsonynak? Keresztény ünnepről lévén szó, nézzünk utána a Bibliában! Itt is van: Pál levele a fogyasztókhhoz. „Ha majdan I. Gyula pápa a Mithrasz kultuszt – és egyéb téli napfordulót ünneplő pogány hitvilágot – háttérbe szorítandó, december 25-re teszi Urunk születését, ünnepeljétek azt szent bevásárlási tébollyal és drágábbnál drágább ajándékokat véve felebarátaitoknak, tegyétek magatokat emlékeztetéssé...” Komolyra fordítva a szót, a karácsony a kereszténység egyik legszentebb ünnepe, mely bár megőrzött néhány elemet a megtért népek – főként termékenységgel kapcsolatos – hiedelmeiből, azok szimbolikája nemhogy elhomályosította, inkább tovább emelte az ünnep fényét.

2004 karácsonya előtt pár nappal a megboldogult II. János Pál pápa óva intette a hívőket a túlzott anyagiasságtól, mely megfullasztja a karácsony igazi szellemiségét és arra buzdította őket,

hogyan tartsák meg az ünnep központi elemének az azt szimbolizáló jászolt és karácsonyfát. A karácsonyfa üzenete az, hogy „az élet örökzöld, ha adsz: nem anyagi dolgokat, hanem saját magadat azáltal, hogy segítesz másokon, megbocsátasz másoknak és odafigyelsz másokra...” Ha nem itt, hát hol találjuk a gyökerét a karácsonyi ajándékozásnak?

Ha valaki nem jártas a keresztény szimbolikában, azt hiheti, hogy a napkeleti bölcsek ajándékai szolgálták követendő példának, de én nem tartom valószínűnek, hiszen azok mindegyike szimbolikus jelentéssel bírt. (Persze ez nem zárja ki azt, hogy a napnyugati „bölcseknek” jogukban áll erre hivatkozva vásárolni.) Hazánkban először

Mátyás király udvarában találkozunk karácsonyi ajándékozással. Mátyás a neki kedves vagy hozzá hűséges alattvalóit, szolgálait jutalmazta meg, ezért ez az „ajándékozás” kicsit más színezetet kap, mint az, ha valaki önzetlenül, szeretetből ad. Mégis e hatalmi, függőségi viszony kifejeződése a mai napig tetten érhető pl. abban, hogy a szülők vesznek ajándékot a gyerekeknek, vagy a vállalkozó az alkalmazottainak. Ráadásul vannak olyan országok, ahol a „Mikulás” dönti el, hogy ki érdemli meg az ajándékot, ami megint csak furcsa, hiszen az ajándék azért az ami, mert nem kell kiérdemelni. A harmadik nyom a falusi népszokásokhoz vezet. A karácsonyi köszöntőket, jókívánásokat kántáló pásztorokat, regösöket, kolindásokat ajándékozták meg almával, dióval és kaláccsal a háziak: a vendéglátók és az énekesek között semmilyen alá- vagy fölérendeltségi viszony nem volt. Viszont azt sem mondhatjuk biztosan, hogy a családon belüli ajándékozásnak itt találjuk a gyökerét, hiszen nem drága, vásárolt javak ajándékozásáról volt ez esetben szó, csupán pár szimbolikus értékkel bíró étokról. A falvakban amúgy – az elszigeteltségnek köszönhetően – sokkal tovább megmaradt a karácsony meghitt hangulatú, népi szokásokkal tarkított formája, mely az ünnepekre való készülődésre és az együttlétre helyezi a hangsúlyt. A karácsony e családi jellege, úgy vélem a mai napig megmaradt, csak a családok lettek kicsit csónkábbcskák.

Az előbbi példákból kiderül, hogy családon belül – egyértelmű okok miatt – a szülők adtak először ajándékot gyermekeiknek, míg családon kívül a hatalommal és vagyonnal bíró emberek. Persze falun még a XX. század elején is főleg házilag készített játékokat és pár gyümölcsöt adtak a gyerekeknek, míg a városokban már a XIX. század végén megjelenik valamiféle karácsonyi ajándékozási láz. Oly’ sokáig nem volt szokás a falvakban ajándékozni, hogy megkockáztatom azt feltételezni, hogy a városi mintát követték csupán a saját szűkös lehetőségeikkel élve, fantáziájukkal és ügyességükkel helyettesítve a városi árusok kínálatát.

Vajon a városiakok miért kezdtek el ajándékozni? Valószínűleg ebben fon-

tos szerepet játszott az ipar fejlődése, a kereskedelem felélénkülése és az értékrendek, szemléletmódok megváltozása. Nem szándékozom elemezni e bonyolult helyzetet, de abban talán mindenki egyetért velem, hogy a vásárláshoz két dolog elengedhetetlen: áru és pénz. Minél több van mindkettőből, annál élénkebbé válhat a cseréje. Ha valaki megteheti, legtöbbször meg is teszi, vagyis meg is veszi. Az alkalom még kapóra is jön. És ha az ifjabb parvenü már megengedheti magának, hát viszonozza szülei tárgyiasult szeretetét... És az egyre elhalványuló karácsonyi szimbólumok helyébe pöffeszkedő státuszszimbólumok kerülhetnek. A XXI. század küszöbén, amikor a technikai újdonságok csak pár hónapig képviselik a csúcstechnológi-

át, aztán elavulnak, igen nagy frusztrációt okoz az embereknek kiválasztani azt az ajándékot, aminek a másik ennél kicsit tovább tud örülni. Vagy abból is szemét lesz.

Számomra úgy tűnik, nem igazán tükröz keresztény szemléletmódot – sőt hagyományt sem – az, hogy szeretetünket értékes ajándékok formájában hozzuk tudomására másoknak, mégis korunkban elfogadottá vált, hogy szeretetünk, hálaánk anyagiakban is kifejezhető. Persze a kényszer-szülte karácsonyi ajándékok már ezt az üzenetet is elvesztik: gondoljunk csak az üzleti partnerekre. Eljön majd az az idő is amikor ajándékozzunk, de már nem tudjuk, hogy miért?

Apropó: az ünnepeltnek ki mit adott karácsonyra?

EAPN¹ Küldöttgyűlés 2005 – Zárónyilatkozat

A Társadalmi Összetartozás Agenda tényleges megvalósítása – Ígéretet helyett valóságot!

Az EAPN 2005. november 24-26-án az angliai Liverpoolban tartotta meg 16. Küldöttgyűlését. Az európai hálózat ezen Küldöttgyűlésén fogadta tagjai közé a ciprusi és a norvég taghálózatokat. A rendezvény fő témája „A társadalmi összetartozást célzó programok tényleges megvalósítása” volt. A Küldöttgyűlés záró akkordjaként a delegáltak az alábbi nyilatkozatot fogadták el:

Az EAPN Küldöttgyűlésén részt vevő delegáltak komoly aggodalommal tekintenek az Európai Unió számos tagállamában **növekvő egyenlőtlenségekre, a hátrányos megkülönböztetés fokozására és a hátrányos helyzetű közösségek leszakadására, elidegenülésére.** Nem mehetünk el mindezen jelenségek mellett, amelyek a szociálpolitikába és a szociális programokba történő beruházás hiányából fakadnak. Ezen tendenciák megállításához az Európai Unió társadalmi összetartozást célzó stratégiájának központba helyezésére, hatékonyságának növelésére és a társadalmi kohézió erősítésére van szükség.

Az Európai Unió által felállított politikai prioritások nagyban hozzájárulnak a növekvő egyenlőtlenségekhez. Ennek megfelelően a Küldöttgyűlés bosszúságát fejezte ki a következőkkel kapcsolatban:

- A Lisszaboni Stratégia felülvizsgálatának központi elemét képező Nemzeti Reform Programok (National Reform Programmes²) teljes mértékben nélkülözik a társadalmi összetartozás és társadalmi kohézió kérdéseire adandó válaszokat. Az, hogy ezen dokumentumok nem foglalkoznak a társadalmi kohézió témájával, közvetlen következménye az Unió vezetői által meghozott döntésnek, melynek értelmében a megújított Lisszaboni Stratégia fókuszában elsősorban a foglalkoztatás és a növekedés állnak.
- Napvilágot látott az állam- és kormányfők által 2000-ben Nizzában elfogadott, a társadalmi összetartozás növelésére vonatkozó átfogó és közös célkitűzések gyengítésére vonatkozó javaslat. Félő, hogy a javaslat következményeként csökkenni fog a Társadalmi Összetartozásról szóló Nemzeti Cselekvési Tervek megvalósítása iránti politikai elköteleződést. Nem fogjuk elfogadni ezen Tervek stratégiai fontosságának bármennyi csökkenését, illetve szerepük gyengítését a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni politikák továbblenyújtásában.
- A Strukturális Alapokra vonatkozó új keret-szabályozással kapcsolatos jelenlegi tárgyalások és tervezés elmulasztja a társadalmi összetartozás problémájának központi kérdéskénti kezelését. Hasonló módon hiányzik a nem kormányzati szervezetek (civillek) teljes jogú partnerként történő elismerése a Strukturális Alapok irányításában és felhasználásában.

A nemzeti és Unió szinten meghatározott politikai prioritásokat ezen problémák fényében újra kell gondolni. A Küldöttgyűlés felszólítja valamennyi érintett szereplőt és különösen a nemzeti és Unió szintű politikai vezetőket, hogy:

1. Erősítsék meg egy olyan **Szociális Európa** képét, ahol bármely állampolgár és lakos ténylegesen gyakorolhatja valamennyi alapvető jogait, beleértve a gazdasági, szociális és kulturális jogokat. Az Európai Szociális Modelltől folyó diskurzusnak ezen jövőképp erősítését kell megcéloznia, és törekednie kell valamennyi

nyí állampolgár és az Unióban élő bevonására annak érdekében, hogy az Európai Unió mint „projekt” közelebb kerüljön az emberekhez.

2. Biztosítsák, hogy a felülvizsgált Lisszaboni Stratégia központi elemét alkotó **Nemzeti Reform Programok** különös hangsúlyt helyeznek a társadalmi összetartozás és társadalmi kohézió növelésére.
3. Erősítsék meg saját elköteleződésüket az **Unió társadalmi összetartozás stratégiája és a Társadalmi Összetartozásról szóló Nemzeti Cselekvési Tervek** megvalósítása iránt. Ez alatt értjük a politikai koordináció javítását mind Európai mind pedig tagállami szinten, a Nemzeti Parlamentek és a különböző kormányzati szintek hatékonyabb bevonását, valamint a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdő civil szervezetekkel történő együttműködés kiterjesztését. A Nemzeti Cselekvési Tervek hatékonyságának biztosításához a megfelelő pénzügyi források befektetésére van szükség. A Terveknek továbbra is a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni politikák fő hajtóerejének kell maradnia.
4. Biztosítsák, hogy az állam- és kormányfők által 2000-ben Nizzában megfogalmazott **átfogó és közös célkitűzések** központi elemét képezik majd az Európai Bizottság javaslatának, amely a Nyitott Koordinációs Módszer szociális védelem és társadalmi összetartozás témáira történő kiterjesztésére vonatkozik.
5. Biztosítsák, hogy a **hátrányos megkülönböztetés csökkentését és a társadalmi kohézió növelését célzó politikák kiegészítik egymást.** Garantálják, hogy a Társadalmi Összetartozásról Szóló Nemzeti Cselekvési Tervek megfelelő választ adnak a hátrányos megkülönböztetést, különösen a rasszizmust elszennvedő egyének és közösségek problémáira.
6. Ismerjék el az Unióba történő bevándorlás történelmi gyökereit, és **foglalkozzanak** a már az Unió területén élő **bevándorlók nehézségeivel.** Első lépésként tagállami és Unió szinten is átfogó és koherens integrációs politikák kidolgozására van szükség, amelyek hozzájárulnak a bevándorlók gazdasági, civil és politikai részvételének növeléséhez. Az Unió nem zárhatja le határait a gazdasági bevándorlók előtt. Ezzel egy időben szükség van mindazon, már létező nemzetközi kötelezettség vállalások megvalósítására, amelyek a globalizációs folyamatok által keltett társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek csökkentését célzó fejlesztéspolitikákba és eszközökbe történő beruházásra vonatkoznak.
7. Biztosítsák, hogy a foglalkoztatás központi kérdésként kezelése hozzájárul egy **befogadó munkaerőpiac** kialakításához, ahol mindenki, aki tud dolgozni, minőségi munkához juthat, ezenközben érzékelhetően csökkentve a dolgozó szegények számát. A foglalkoztatás

politikáknak egyenlő esélyeket és azonos fizetéseket kell kínálniuk a nők és férfiak számára. Emellett megfelelő támogatást kell nyújtaniuk a rászoruló családtagok ellátásához kapcsolódó költségekhez, valamint a munka, a család és a közösségi élet összeegyeztetéséhez. A szociális gazdaság fontossága meg kell, hogy jelenjen a foglalkoztatáspolitikákban.

8. Ismerjék el teljes jogú partnerként a nem kormányzati szervezeteket a Strukturális Alapok irányításában és felhasználásában, amely elengedhetetlen ahhoz, hogy felszabaduljanak mindazon **hihetetlen potenciálok, amelyek az Alapokban rejlnek,** s amelyek hozzájárulhatnak az Unión belüli társadalmi összetartozás és társadalmi kohézió növeléséhez. A civil szervezetek hozzáféréseinek biztosítása lehetőséget teremt arra, hogy a Strukturális Alapok felhasználása jobban igazodjon a hátrányos helyzetben élő egyének és közösségek szükségleteihez, valamint arra is, hogy az érintett egyének és közösségek bevonásával fejlesszünk és valósítsunk meg programokat. Az érintett emberek és közösségek közvetlen részvétele nélkülözhetetlen ahhoz, hogy garantáljuk, hogy az Alapok válaszolnak szükségleteikre és hozzájárulnak a számukra megfelelő lehetőségek megteremtéséhez. A civil szervezetek Strukturális Alapokhoz történő hozzáférést nem gátolhatják meg a nemzeti hatóságok bürokratikus eljárásmodjái és elvárásai. Mindez különös fontossággal bír ezen időszakban az Unió új tagállamaiban.
9. Erősítsék meg a **részvételi demokrácia és a civil párbeszéd** lehetőségeit, és – kiemelten – biztosítsák, hogy a szegénységet, társadalmi kirekesztést és egyenlőtlenségeket megtapasztaló emberek és szervezetek számára rendelkezésre álljanak mindazon szervezeti kapacitások, a részvétel strukturái és a pénzügyi támogatás, amely biztosítja részvételüket. A Szegénységet és Társadalmi Kirekesztést Megelő Emberek Európai Találkozóit, valamint a Találkozóhoz kapcsolódóan számos tagállamban megrendezett programok olyan jó példaként szolgáljanak, amelyet tovább kell vinni és fejleszteni.
10. Garantálják mindenki jogát a **minőségi szociális szolgáltatásokhoz,** csakhogy mint az egészségügyi és foglalkoztatáshoz kapcsolódó szolgáltatásokhoz, valamint a **közjavakhoz,** mint a tüzelőanyag és a víz. Biztosítsák a megfelelő közhatalóságok kontrolját és szabályozását mindezen szolgáltatások felett.

Botránysnak és elfogadhatatlannak tartjuk a kiterjedt szegénység folyamatos jelenlétét egy olyan gazdag társadalomban, amilyen az Unió. A Nemzeti Cselekvési Tervek következő köre (2006-2009) az Uniót ténylegesen tovább kell, hogy mozdítsa a közösen meghatározott cél elérése felé, miszerint „ténylegesen csökkenteni kell a szegénységet 2010-ig”. Ahogyan a Szegénységet és Társadalmi Kirekesztést Megelő Emberek 4. Európai Találkozójának résztvevői megfogalmazták: **„A szegények nem várhatnak”.**

1. European Anti Poverty Network – Európai Szegénységellenes Hálózat www.eapn.org (Magyar Szegénységellenes Hálózat – www.eapn.hu vagy www.hapn.hu)
2. Magyarországon Nemzeti Akcióterv néven futó dokumentum

Köszöntjük a 70 éves Bertók Lászlót

Bertók Lászlóhoz régi kapcsolat fűzi a Szélkiáltó együttest. Az évek során időnként kaptunk Tőle olyan verseket is, amik addig nem jelentek meg kötetben. Nagyon sok éve, amikor hallotta egy koncerten, milyen lelkesen énekelik velünk a gyerekek a „Dinynye Döme” című versét, koncert után odajött gratulálni és enyhe iróniával azt mondta: Ti fogtok engem híressé tenni.

Később Bükkösi László „Zénó a csodálatos” című darabjához írt verseket, amelyek közül az egyik, az azóta már Szélkiáltó CD-n is megjelent „Boldogság-dal” című verse. Amerre járunk az országban kérik, hogy ezt a verset feltétlenül játsszuk el. Ezzel tett minket „híressé”...

... hát Isten éltesen Bertók László!

Január							Február							Március						
H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
						1			1	2	3	4	5			1	2	3	4	5
2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12	6	7	8	9	10	11	12
9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19	13	14	15	16	17	18	19
16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26	20	21	22	23	24	25	26
²³ / ₃₀	²⁴ / ₃₁	25	26	27	28	29	27	28						27	28	29	30	31		

Július							Augusztus							Szeptember								
H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V		
					1	2			1	2	3	4	5	6						1	2	3
3	4	5	6	7	8	9	7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10		
10	11	12	13	14	15	16	14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17		
17	18	19	20	21	22	23	21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24		
²⁴ / ₃₁	25	26	27	28	29	30	28	29	30	31				25	26	27	28	29	30			

Április							Május							Június						
H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
					1	2	1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4
3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11
10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18
17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25
24	25	26	27	28	29	30	29	30	31					26	27	28	29	30		

Október							November							December						
H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V	H	K	Sze	Cs	P	Szo	V
						1			1	2	3	4	5					1	2	3
2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12	4	5	6	7	8	9	10
9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19	11	12	13	14	15	16	17
16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26	18	19	20	21	22	23	24
23	24	25	26	27	28	29	27	28	29	30				25	26	27	28	29	30	31

König Frigyes – Égi és földi

Új kiállítás nyílik ÉGI ÉS FÖLDI címmel a Civil Közösségek Háza Gebauer Galériájában 2005. január 6-án, 18 órakor. Az új év első kiállító művésze König Frigyes tanszékvezető, a Képzőművészeti Egyetem rektora lesz. A köszöntő beszédet dr. Husz Mária esztéta, a Galéria művészeti vezetője mondja, akit Tolvaly Ernő a PTE tanárának megnyitó beszéde követ.

König Frigyes a 70-es évek végén induló művészgenerációhoz tartozik. Művészi attitűdjére a tudományos alapú vizsgálódás, a kutatás, a tapasztalaton alapuló megismerés, a kísérletezés jellemző.

Pályája kezdetétől folyamatosan foglalkoztatják a térrel kapcsolatos problémák, a perspektívával összefüggő kérdések. Tér tanulmányaiban a stati-

Rómában kezdte el festeni a Gyermekkor-i monumentumokat, amelyek alapja egy gyermekkor fotóalbum. A plasztikusan megfestett, hiperrealista, monokróm figurák erősen stilizáltak, a fotókat úgy használta fel, hogy az alakok szoborszerűen jelennek meg; a gyermekkor groteszk emlékművei. A pszichológiai tanulmányokra emlékeztető Arcképek sorozatban port-

mindhárom érdeklődési körét – reális, plasztikus emberábrázolás, a térábrázolás, és a kvázi archaikus megjelenítés – egyesítette. Különböző vetületekben megfestett belső és külső terek, kvázi történelmi jelenetek, kosztümös figurák népesítik be vásznait. 2002-es sorozata a Fürdőzők, melyben anatómiai és a realitás-irrealitás határán mozgó szemléletét egyesíti. 2001-ben, könyvformában jelent meg egy grafikai-gyűjteménye a Helikon Kiadó gondozásában. A kiadványtöbbévtized gyűjtőmunkájának eredményeként 1560 hazai erődtémnyről, várról és váromról készített, több mint négyezer rekonstrukciós rajzot tartalmaz.

A kiállításon két legújabb festmény-sorozatát mutatja be. Az Oszlopsor című sorozat oszlopai antifunkcionális, teherhordó és -tartó feladattal nem rendelkező, metafizikus, a térben szétáradó, hajladozó, burjánzó vegetatív lények. A rom problematikából indul ki a Bunker-sorozat.

A kiállítás megtekinthető: február 6-ig, hétfőtől péntekig 9-19 óráig

Forrás: www.szekesfehervar.hu/turizmus/hir.php?id=4690-42k

kus tárgyak és az elmozduló fény viszonyrendszerét jelenítette meg, és a pillanatról pillanatra változó látvány egymásra vetülését rögzítette. „Idő és tér Könignél egyformán titokzatos, nyugtalanító fluidum, amely átítatja a jelenségeket, és megfejthetetlen aránykokat növeszt köréjük.”

rék, képmások töltik ki a képmezőket, szokatlan kép kivágataikkal rendkívül morbid, ugyanakkor transzcendens világot teremtenek.

A Tervek egy meg nem épülő templomhoz sorozat a térábrázolási, grafikai munkásságának festészeti összegzése volt, ami közvetlenül vezetett át Quodlibet sorozatokhoz. Ebben

A 80-as években realiztikus portrékat, anatómiai tanulmányokat rajzolt. Az 1988-as római ösztöndíj idején kezdett torzult terekkel foglalkozni, ekkor alakult ki festészetének az a vonulata, mely a geometrikus készletésektől az építészeti konstrukciókig terjed (Hommage à Andrea Pozzo-sorozat).

Rendezvények a MAGYAR KULTÚRA NAPJA alkalmából

Pécsi Ifjúsági Központ Ifjúsági Háza – Billentyű

16. 00

MEGNYITÓ

Dr. Glatz Ferenc akadémikus, történész professzor

„Platon benéz az ablakon”

Beszélgetés Bertók László Kossuth-díjas költővel és Glatz Ferenc történész-szel művészetéről, tudományról, közéleti tevékenységéről.

Közreműködnek:

Sólyom Katalin színművész

InterMagyar Zenekar

IH Galéria

17. 00

KISHÁZ LESÚJT 3.

A Janus Pannonius Tudományegyetem festőszakos hallgatóinak

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSA

Megnyitja: Pinczehelyi Sándor Érdemes Művész

Színházterem

18. 00

SZINBÁD (magyar játékfilm)

Rendező: Huszárik Zoltán

Fsz.: Latinovits Zoltán, Ruttkai Éva

Pécsi Kulturális Központ – Dominikánus Ház

21-én 19.00 „Csillagok palotája” – a Sebő együttes koncertje

Az együttes alapítója Sebő Ferenc, a magyarországi táncházmozgalom egyik elindítója egyben az újrászülető énekelt vers műfajának is első számú „vitéze”. Szövegforrásként rátalált a XVI–XVII. századi magyar históriás énekekre, a klasszikus szerelmi költészetre, illetve a XX. század világ-irodalmi rangú magyar költészetének gazdag tárházára, József Attila versei

mellett az élő költészet frissességére, dallamos „hangjára”, amelyet Weöres Sándor, Nagy László és Szécsi Margit neve fémjelez.

Az együttes tagjai: Sebő Ferenc, Barvich Iván, Orczi Géza és Perger László. Pengetős, ütős és fúvós hangszerjátékuk harmonikusan illeszkedik az énekelt vers műfajához.

Bazilika

22-én 19.30 ÜNNEPI

HANGVERSENY

Műsor:

Liszt Ferenc: Les Preludes

Bartók Béla: Két önarckép

szólista: Gy. Vass Ágnes - hegedű

Kodály Zoltán: Budavári Te Deum

Közreműködnek:

- A Pécsi Nemzeti Színház magán-énekesei
- a Bach énekegyüttes (karigazgató: Lakner Tamás Dla)
- a Pécsi Kamarakórus (karigazgató: Tillai Aurél)
- Pannon Filharmonikusok
Vezényel: Hamar Zsolt

Rendezők:

Pécsi Kulturális Központ;

Pannon Filharmonikusok;

Pécs/Sopianae Örökség Kht.

Pécsi Városi Könyvtár

22-én 09:00 Pinokkió Gyermek-

könyvtár

Könyvkiállítás és emlékfaliújság készítése

23-án 11:00 Várkonyi Nándor

Könyvtár

Örökségünk a nyelvünk

Dr. Balázs Géza egyetemi tanár előadása

Fűri Ildikó Beszámoló Civil jelöltállítási rendszer 2005.

2005. december 14-én 13 órakor Pécsen a Civil Közösségek Házában találkoztak a Nemzeti Civil Alapprogram elektori rendszerébe bejelentkezett Baranya megyei szervezetek képviselői. Az igazolt 90 elektorból 49-en jöttek el, hogy együtt gondolkodjanak.

A jelenlévő elektorokat Vincze Csilla, a Nevelők Háza Egyesület ügyvezető igazgatója köszöntötte, aki beszámolt az NCA Tanácsának munkájáról, az aktuális hírekről.

A jelenlévők tájékoztatást kaptak az elektori választás menetéről.

- A választás helyszíne még nem dőlt el, közbeszerzési eljárást folytatnak le.
- A pontos forgatókönyvről sem érkezett még hivatalos információ.
- Az elektorokat postai úton fogják értesíteni a választás helyéről és idejéről.
- Az első választásra, ahol a régió egy tanácsstagjáról döntünk valószínűleg januárban kerül sor.
- A kollégiumi tagválasztó ezt követően körülbelül egy hónap múlva.
- Az elektor esetleges akadályoztatása esetén, megbízólevéllel lehetséges a helyettesítés. (Ennek formanyomtatvány az interneten elérhető lesz.)

Több felszólaló is megjegyezte, hogy fontos az egységesség, az egységes álláspont kialakítása a jelöltekkel illetően.

Vincze Csilla az eddigi tanácsstag nem kívánja jelöltetni magát újra, helyette Dr. Kákai Lászlót, a Pécsi Tudományegyetem Politikai Tanulmányok Tanszékének adjunktusát javasolták.

A regionális kollégium két tagja Farkas Tamás és Kárpáti Árpád vállalja a megmérettetést, harmadik tagként Bank László neve merült fel. Bokor Béla is szívesen folytatná a szakmai kollégiumban a munkát.

Az elektorok a fentiek jelöltséget elfogadták.

A következő találkozóra 2006. január 5-én, csütörtökön 13 órától kerül sor.

A jelöltek szakmai önéletrajza hamarosan elérhető lesz a www.civilhaz-pecs.hu internetes lapon.

Látóutak a kunszentmiklósi kistérségben

„Egy helyi közösség fejlődése többek között attól függ, hogy kinek az ellenőrzése alatt állnak a helyi források, vagyis lényeges, hogy a közösség tagjai meg tudják-e szerezni a szükséges ellenőrzést tulajdon helyi forrásaik – úgymint föld, tőke, infrastruktúra, emberi erőforrások és szaktudás-felett”

Alf Ronnby: Helyi közösségek mozgósítása

A fenti címen szervezett kistérségi tapasztalatsere látogatást a ProHáló (Szolgáltató Központok a tartalmas nonprofit szolgáltatásokért) program pályázati támogatása révén a United Way-Vértés Vidéke Alapítvány (Tatabánya) és a Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesülete Kunszentmiklósról és térségébe.

A program elsődleges célja az volt, hogy a résztvevők megismerkedjenek egy olyan kistérségi projekttel, amelybe tudatos fejlesztői munka révén a helyi lakosok is bekapcsolódnak, létrehozva saját önszervező közösségeiket.

Az oroszlányi kistérség civil fórumának, valamint a Körös-sárréti Civil Műhelynek a tagjai november 30-án érkeztek a kunadacsi művelődési házba, ahol Mészáros Zsuzsa közösségfejlesztő és munkatársai várták a vendégeket.

Az ismerkedés után a látogatók megtekintették a települést, ellátogattak az egyesület által működtetett szociális mosodába.

Ezt követően a közösségi házban tájékoztatót hallgattak meg Mészáros Zsuzsa előadásában a kunszentmiklósi kistérségi közösségfejlesztő munkáról.

Bevezető tájékoztatójában elmondta, hogy a kunszentmiklósi statisztikai kistérség a Duna-völgyében helyezkedik el (10 település), területe 803 km², lakosságának száma több mint 36 000 fő. A kistérség földrajzi fekvése igen sajátos, négy régió találkozásánál és nyolc másik kistérség szomszédságában terül el.

A közösségfejlesztők 1998. tavaszán kezdték el azt a közösségfejlesztő munkát, amelynek révén 6 településen (Kunadacs, Kunpeszér, Tass, Kunszentmiklós, Kunsbony, Szalkszentmáron) 200 interjú készítették a helyben élőkkel, amelynek tapasztalatait település-szintű közösségi beszélgetéseken összegezték az ott lakókkal. E feltáró-munka során kerültek a felszínre azok a problémák, amelyek a későbbiekben meghatározták a közös cselekvés irányát:

- a munkanélküliség
- a közösségek, közösségi terek hiánya
- az információáramlás és nyilvánosság hiánya
- a falusi turizmus lévő kiaknázatlan lehetőségei
- személyiségek, animátorok, közösségfejlesztők hiánya

A feltáró munka révén egyértelművé vált, hogy szükség van egy olyan közösségi munkás hálózatra kiépítésére, amelynek a tagjai helyben, a településeken segítik a fejlesztő folyamatokat.

1998-ban képzést indítottak azoknak a helyi lakosoknak, akik a kutatómunka során a „felszínre” kerültek, és akikben érezhető volt a helyi ügyek iránti elkötelezettség. Az elméleti és gyakorlati képzés során a hallgatók megismerkedtek egymás településeivel és a közösségfejlesztő munka lényegével. A képzés résztvevőiből megalkult 1999-ben a Felső-Kiskunsági Községi Munkások Egyesülete, amely azóta számos sikeres projektet indított.

Ezek közül néhány jelentősebbet ismertetett meg velünk az előadó.

Mivel nyilvánvalóvá vált, hogy a kistérség legnagyobb problémája a munkanélküliség, az egyesület pályázati támogatással mentor-szolgálatot indított a kistérségben. Célja: a munkanélküliek képessé tétele az önálló munkahelykeresésre, vagy önfoglalkoztatásra.

2005-ig az egyesület a Kunszentmiklósi Fogymunkásokért Alapítvánnyal közösen 6 mentorral végezte ezt a munkát, – az 1999-től eltelt időszakban a kistérségben több mint ezer főnek találtak munkát.

A Felső – Kiskunság gazdasági fejlődésére, a vállalkozások élénkülésének elősegítésére, új típusú szövetkezetek fejlődésére alakult meg a Felső-Kiskunsági Gazdaságfejlesztő Alapítvány, amelynek egyik alapító tagjai a Felső-Kiskunsági Községi Munkások Egyesülete. Az alapvetően civil szervezetek összefogásával alakult alapítványnak a székhelye az egyesület által működtetett Községi Információs Központ és Kávéház. Az Alapítvány legnagyobb nyertes projektje 2004-ben indult be a ROP 3.2.1 keretében elnyert pályázati támogatással közel 40 millió forint – **Kistérségi Foglalkoztatási megállapodás létrehozása** címmel, amelynek fő célja a kistérségi gazdaságpolitikai és foglalkoztatáspolitikai stratégiájának összehangolása, a helyi lakosság életminőségének javítása érdekében. A projekt során települési tájékoztatók, képzések, foglalkoztatási fórumok, konferenciák, tanulmányutak lebonyolítására kerül sor. A projekt része, hogy a helyiek Kistérségi Hangadó címmel megjelentetnek kéthavonta egy információs lapot.

Az egyesület tevékenységének jelentős része a helyi társadalom fejlesztésére irányuló projektek generálása, megvalósulásának segítése.

Mészáros Zsuzsa előadásában kiemelte, hogy minden kistelepülésen létrejöttek helyi önálló jogi személyiségű egyesületek, akiknek a munkáját képzett közösségfejlesztők, facilitátorok segítik. (pl.1998-ban az Együtt Kunpeszérért Egyesület, Kunsbonyért Egyesület)

A saját tevékenységük egyik fő bázisát a kunadacsi közművelődési-közösségfejlesztő munka adja. A tassi önkormányzat által fel nem használt, Kunadacsnak átadott 10 millió forintos támogatása révén az egyesület felvállalta a kunadacsi közösségi szintér működtetését. Jelenleg a Községi Információs Központot és Kávéházat a helyi önkormányzattal kötött megállapodás alapján működtetik, az intézményben 12 000 fő fordul meg egy év alatt. A közösségi szintér egyfajta inkubátor funkciót tölt be: papírbolt, kávéház található benne, szaktanácsadást itt ad a falugazdász, az iskola pszichológusa és itt bonyolódnak a falu és a településen működő intézmények nagyobb rendezvényei.

Több kistérségi projekt generálása is innen történik, az alkalmazottak száma 9 fő.

Mészáros Zsuzsa még bemutatta a TANTÉR nevű programjukat, amely az Európai Unió társfinanszírozásával, az Európa-terv keretében valósul meg és amelynek keretében a kistérség lakóit képezik: nyelvi, számítástechnikai, falusi vendéglátás, társadalomismereti kurzusokban.

A rövidnek bizonyult látogatás során a résztvevők még információt cseréltek egymással, illetve megtekintették az egyesület által Kunszentmiklóson működtetett közösségi rádiót, valamint a Családi Napközit.

Pocsajiné Fábán Magdolna
Közösségfejlesztők
Békés Megyei Egyesületének titkára

A Barátság kórus a Dunakanyarban

A Pécsi Nyugdíjas Pedagógusok Barátság kórusa október közepén kiránduláson vett részt a Dunakanyarban. Az Esztergomi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesületének meghívására utazott a népes társaság hazánk egyházi fővárosába.

A kora délutáni órákban, napfényes, meleg időben a Várhegyen jártunk. A Főszékesegyház 1822-ben kezdték építeni a X. századi Szent Adalbert templom helyén. Mai alakját Hild József tervei szerint 1856-ra nyerte el, és augusztus 31-én szentelték fel. Erre az alkalomra írta Liszt Ferenc híres Esztergomi miséjét. Hazánk legnagyobb temploma: hosszúsága 118, szélessége 40, oldalfalainak magassága 34 méter. 100 méteres kupoláján 7 méteres a kereszt. Megcsodáltuk Bakócz Tamás, esztergomi érsek XVI. században készült világhírű reneszánsz kápolnáját, melyet a korábbi templomból 1600 darabra szétszedve telepítettek át. A remek akusztikájú térben szépen hangzott Wolf Péter: Ave Maria című duettje.

Ezután a Kincstárban jártunk. Országunk legértékesebb ötvösművészeti remekeit őrzik itt. Az 1200-as évek elejétől királyaink a Koronázási keresztre tették le esküjüket. Páratlan érték Mátyás király kálváriája. A 72,5 cm magas kereszt színaranyból készült 1410 körül Párizsban. A Golgota jelenetet örökíti meg. Talpazatán nagy királyunk hollós címere látható. Az 1450. körül készült gótikus kelyhet Suky Benedek főúr adományozta a gyulaféhvári egyháznak.

Délután a volt Megyeháza dísztermében Erős Miklós egyesületi elnök köszöntője után sikeres hangverseny adott a kórus Gálfiné Magyar Ibolya vezetésével. A műsoron Praetoriustól a mai szerzőkig sok klasszikus mű szerepelt. A közönség kórusműveket hallott Vecchitől, Pitonitól, Wolf Pétertől és Mendelssohntól. Felhangzott Vangelis dallama is. Verdi Nabuccojából a Rabszolgák kórusa és Smetana: Eladott mennyasszony című operájából a Nyitó kórus volt a legsikeresebb.

Gálfiné Magyar Ibolya és dr.Fülöpné Meláth Dia Mendelssohn: A vándor-madár búcsúja című dalt adta elő. A kórust Bánky József zongoraművész kísérte, aki Alabjev-Liszt Csalogány című művét játszotta. Befejezésül a kórus Erkel Ferenc: Éljen a haza című művét adta elő.

A közös vacsora után ködös időben, a gyönyörűen kivilágított Főszékesegyház környékén sétált a társaság.

A következő nap végigutaztunk a Dunakanyaron.

Visegrádon a Duna fölé magasodó Várhegyen, a tatárjárás után, a XII. században kezdték a vár építését. 1323 után Károly Róbert király rendezte be itt udvartartását. Zsigmond és Mátyás király igazi Fellegvárrá építtette. A mohácsi vész után török katonaság birtokolta. Kiűzésük után Lipót császár felrobbantatta. Feltárása, a régi falak megőrzése évtizedek óta tart.

A napfényes időben a felső várudvarban a kórus jókedvű hangversennyel köszöntötte a látogatókat. „Boldog aki énekel” és „Van három jó barát” – visszhangozták az ódon falak.

A Duna partjától alig 200 méterre, a meredek hegyoldalba Károly Róbert 1330 körül kezdett palotát építtetni.

A lépcsőzetesen kialakított épület-együttest Nagy Lajos és Zsigmond király tovább szépítette. A királyi palota Mátyás király idejében volt a legszebb. Híre ment annak, hogy fogadások alkalmával a harmadik várudvarban, az oroszlanos kútfejekből vörös és fehér bor folyt.

A palota legszebb része a korhűen helyreállított Herkules-udvar. Mátyás

király Itáliából hívott mesterembereket, akik a 25×25 méteres, négyzet alakú udvart építtettek, körben gótikus ülőfülkés kerengővel, emeletén bábos korlátos fedett körfolyosóval. Az udvar közepén a horvát Jurij Dalmatinac szobrász által készített Herkules-kút áll. A vörös márvány nyolcszögű medencéből kiemelkedő közép pilléren a hétfejű lernai hydrával küzdő gyermek Herkules szobra magasodik.

A nagy reneszánsz király halála után a palota elnéptelenedett, kövei nagy részét elhordta a lakosság és beépítette házaiba. A hegyről lezúduló víz az évszázadok alatt a palota maradványait betemette... A tudósok tudtak a palotáról, keresték, kutatták a környéket.

1934-ben, szilveszter napján Schulek János építésmérnök megtalálta egyik falát a hegy oldalában. Ettől kezdve fokozatosan feltárták. A magyar műemlékvédelem célja, hogy a múlt teljes visszaidézéseként egykori szépségét megközelítően helyreállítsák.

Az utóbbi években igen nagy munkával, szinte újra építették a palota falait, sok helyen tetőzetét is.

A királyi palota teljesen helyreállított, jó akusztikájú Herkules kutas udvarában is „fellépett” a dalos kedvű társaság, a látogatók nagy örömeire. A környezethez illően reneszánsz kórusművek hangzottak el.

A kirándulás befejezéseként rövid sétára megálltunk a Dunakanyar fővárosában, Szentendrén.

Pályázati ajánló

Ifjúsági Nemzetközi Konferencia

Kiíró: Magyar Tudományos Akadémia

Pályázók köre: A Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alatt álló intézmények (kutatóintézetek, támogatott kutatóhelyek) tudományos munkakörben dolgozó 30 év alatti, legalább egyetemi doktorátussal rendelkező magyar kutatói.

Beadási határidő: **2006. január 31.** A pályázatokat az MTA Titkársága Humánpolitikai Osztályához (1051 Budapest, Nádor u. 7; postacím: 1245 Budapest, Pf. 1000.) kell benyújtani

Pályázat célja: A Magyar Tudományos Akadémia a kezelésére bízott magánalapítvány felhasználásával, **Ifjúsági Nemzetközi Konferencia Pályázat** létrehozásával támogatni kívánja a fiatal magyar tudományos kutatók nemzetközi tudományos rendezvényeinek való részvételét.

Támogatás legmagasabb összege: 150 000 Ft, vissza nem térítendő támogatás a nemzetközi konferenciákon való részvétel fedezetére.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó nevét, születési időpontját;
- az egyetemi doktori oklevél számát;
- a pályázó szakmai publikációinak jegyzékét;
- a munkahely megnevezését és címét;
- a nemzetközi rendezvény megnevezését, időpontját és helyét;
- a pályázó esetleges előadásának címét;
- a részvételi költség várható nagyságát;
- az intézményi és/vagy saját hozzájárulás mértékét;
- az igényelt támogatás összegét;
- az intézmény vezetőjének javaslatát;
- a tudományos szakterület egyik neves képviselőjének ajánló véleményét.

A támogatás odaítéléséről a Kuratórium javaslatára a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettese, a Kuratórium elnöke dönt, amelyről az érintettek névre szóló értesítést kapnak. A nyertes pályázók nevét és a támogatás összegét az Akadémiai Értesítő 2006. áprilisi számában teszik közzé.

Pályázat kulturális-művészeti tevékenységű civil szervezetek számára

A Pótkávé – Kultúr, Művész, Média online kulturális magazin szerkesztősége segítséget szeretne nyújtani olyan kultúrával, művészetekkel foglalkozó szervezetek számára, melyek nem rendelkeznek honlappal, vagy jelenlegi honlapjuk már elavult, hibás, nehezen karbantartható. Az ingyenes weboldalak készítésével a Pótkávé szerkesztősége hozzá kíván járulni a hatékony információs társadalom kialakulásához – fejlődéséhez. Programunk erre kínál alternatívát, a nyertes pályázók olyan portálmotort kapnak, mint amilyenre a Pótkávé is épül.

Pályázók köre: társadalmi célú szervezetek, non-profit szervezetek, művészeti tevékenységet pártoló szervezetek, társaságok

A program kezdete: 2005. december 1.

Pályázati határidők: A pályázat 1 éves időtartama alatt 12 érvényes pályázatot kívánunk pozitív elbírálásban részesíteni, és a Cikória Programot számukra megvalósítani. Az első szakasz beérkezési határideje: **2006. február 1.** További határidők: 2006. április 1., június 1., augusztus 1., október 1. és december 1.

A pályázatot kizárólag az erre rendszerezett Adatlap kitöltésével nyújthatják be a megfelelő mellékletek csatolásával.

További információ: érdeklődhetnek az info@potkave.hu email-címen vagy Tóth Zsuzsannánál hétköznaponként munkaidőben a 06 70 315 9396 telefonszámon. A pályázat anyaga elérhető a www.potkave.hu -n.

ALAPOK Program

Pályázók köre: az OTP Fáy András Alapítvány „ALAPOK Program” címmel pályázatot hirdet Magyarországon bejegyzett egyesületek, alapítványok, közalapítványok, közhasznú társaságok, közösségek (jogi személyiség nélküli közösségi formák), non-profit és for profit szervezetek, cégek, felsőoktatási intézmények vagy annak hallgatóiból álló csoportok számára középiskolások, középiskolai csoportok részére megrendezendő kétnapos - ifjúsági karrier - oktatási tréning tematikájának összeállítására.

Pályázat célja: az OTP Fáy András Alapítvány e pályázatával alkalmat kíván teremteni középiskolások számára egy gyakorlatias szemléletű – iskolai képzést kiegészítő – tréning rendszer eléréséhez. A pályázat az életbe kilépő diákokat hivatott segíteni a pályaválasztáshoz, a munkavállaláshoz, a továbbtanuláshoz, illetve az elhelyezkedés szükséges alapvető ismeretek nyújtásához.

A pályázók feladata: egy olyan eredeti ötleteket tartalmazó pályázati anyag összeállítása, amely körbefogja a gazdasági alapismeretek, fogalmak, eszközei, a takarékoság, gazdálkodási kultúra témakört. Továbbá olyan értékes ismeretekkel lássa el a diákokat, amelyek a résztvevők számára a jövőjük alakításához, karrierjükhöz elengedhetetlenek, ugyanakkor nem feltétlenül részei a középiskolai tantervnek.

Az Alapítvány a Kuratórium által legígéretesebbnek ítélt pályamű(vek) felhasználási jogait megvásárolja, vagy az azt összeállító pályázó csoportot felkéri annak folyamatos Magyarország különböző pontjain - elsősorban középiskolákban - történő megvalósítására 2006. folyamán.

Beadási határidő: **2006. január 31.** (a postabélyegző dátuma)

További információk: az Alapítvány honlapján (www.otpfayalapitvany.hu) érhetőek

Március a Nőké – az önmegvalósítás útjai, kihívások – jó példák bemutatása

Pályázat célja: 2006. márciusában közvélemény-formáló rendezvények, programok szervezése, melyek jó példák bemutatásával a magyarországi nők korosztályonkénti sajtós helyzetét és lehetőségeit jelenítik meg. A programok során a különböző életkorú és élethelyzetű nőknek legyen lehetősége az egymás közötti párbeszéd kialakítására, tapasztalatcserekre a munka, a család és az emberi önmegvalósítás közötti egyensúly megteremtésére irányuló küzdelemben. A programok egyúttal széles körben ismereteket nyújtanak a nők és férfiak társadalmi egyenlőségének megteremtése érdekében, érzékenyítik a társadalmat a nőkkel szembeni diszkrimináció és a nemi szerepekkel kapcsolatos sztereotípiák és előítéletek legyőzése iránt.

A támogatásban részesíthetők köre: a nők érdekvédelmével és esélyegyenlőségével foglalkozó, önálló jogi személyiséggel rendelkező civil és társadalmi szervezetek (egyesületek, alapítványok, érdekképviseleti szervezetek), felsőoktatási intézmények, gender tanulmányokat oktató karai.

Benyújtási határidő: **2006. január 25., 24.00 óra** (a postabélyegző szerint)

Pályázati kiírás és adatlap a www.icsszem.hu című honlapról tölthető le. Ezek szükség szerint másolhatók.

A pályázati program megvalósítási ideje: 2006. március 1. - 2006. március 31.

Az elnyerhető támogatás mértéke: a pályázat támogatására rendelkezésre álló keretösszeg 10.000.000 Ft, azaz tízmillió forint, mely a nyertes pályázók között oszlik meg. (egy pályázó min. 500.000- max.2.000.000 Ft támogatást igényelhet). A pályázat elbírálása során az igényeltnél alacsonyabb mértékű támogatás is megíthető.

A támogatás formája: utófinanszírozás
A pályázat benyújtásának feltételei: a pályázatot kizárólag a Pályázati Kiírásban található **formanyomtatványokon**, a megadott forma megőrzése mellett kérjük benyújtani, kivéve azon Mellékletek esetében, ahol nem adtuk meg a formát. A megadottól eltérő formában benyújtott pályamű (a mellékleteket is beleértve) formai hibásnak minősül.

A pályázatot **postai úton** (ajánlottan) 1 eredeti és 3 másolati példányban, valamint elektronikusan (floppyn vagy CD-n) kérjük elküldeni az alábbi címre:

Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlősége Főosztály

1373 Budapest, Pf. 609.

A borítékon szerepeltessék a pályázat címét is („Március a Nőké” c. pályázat).

Pályázati kapcsolattartó: Verebelyi Ágnes, verebelyi.agnes@icsszem.hu, Tel: 06-1-235-4687

Professionális vírusirtó szoftver-hozzáférés biztosítása fogyatékos emberek érdekvédelmi és non-profit szervezetei számára

Pályázat célja: A Fogyatékosok Esélye Közalapítvány és a Panda Software Hungary (a továbbiakban: kiírók) hozzá kívánnak járulni a számítógép- és internethasználó fogyatékos személyek információbiztonságának növeléséhez, a fogyatékosokkal élő emberek érdekében tevékenykedő nonprofit szervezetek informatikai infrastruktúrájának erősítéséhez.

Ennek érdekében a kiírók – hálózati biztonsági alkalmazások telepítése révén – támogatni kívánják a fogyatékkal élő személyek számára szolgáltatást nyújtó non-profit szervezetek internethasználatának és elektronikus levelezésének védelmét, elősegítendő a fogyatékos személyek számára a munkaerőpiachoz és egyéb (köz)szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A pályázat nyertes jogosultak a Panda Software Hungary hálózati vírusvédelmi szoftvereinek 90%-os kedvezménytel történő megvásárlására. A nyertes pályázók a Panda Software Hungary-val kötnek szerződést. A termék eljuttatásáról a nyertes pályázókhoz a Panda Software Hungary gondoskodik. A termék árának 10%-nyi része (pályázó önrésze) közvetlenül a Panda Software Hungary vagy az általa kijelölt szállító számára kerül kifizetésre.

Pályázók köre: fogyatékosokkal élő emberek érdekvédelmi szervezetei, valamint minden 2003. január 1-nél régebben alapított civil és egyházi fenntartású non-profit szervezetek (egyesületek, alapítványok, stb.), melyek a fogyatékos személyek számára nyújtanak szolgáltatást (oka)t, illetve életminőségük javításával kapcsolatos tevékenységet folytatnak.

Egy szervezet csak egy pályázatot nyújthat be.

A pályázaton való részvétel technikai feltétele, hogy a pályázó szervezet:

- rendelkezzen megfelelő (minimum 5 számítógépből álló) belső informatikai hálózattal¹;
- rendelkezzen megfelelő operációs rendszerrel²;
- rendelkezzen olyan üzemeltetővel, aki a termék telepítését el tudja végezni (ellenkező esetben a Panda Software Hungary munkatársai díjazás ellenében ezt elvégzik, de ez nem képezi a pályázat részét);
- rendelkezzen a 10% önrésszel.

Pályázati keretösszeg: 2 millió Ft.

Pályázat benyújtási határideje: **2006. január 30.** (postai felülbélyegzés alapján)

Pályázat regisztrációs díja: **1.000,- Ft.**

A pályázatra vonatkozó általános információk: pályázni kizárólag a részletes pályázati feltételeket és tudnivalókat is tartalmazó pályázati dosszié kitöltésével lehet, amely 2005. december 7-től igényelhető a Közalapítvány Titkárságán, telefonon, e-mailen, valamint letölthető a Közalapítvány honlapjáról (www.foka.hu).

További információ: **Fogyatékosok Esélye Közalapítvány** Budapest, Dózsa György út 144.

Levelezési cím: 1243 Bp., Pf. 630. Tel.: (1) 239-5295, Tel./Fax: (1) 239-5954 Honlap: www.foka.hu

E-mail: titkarsag@foka.hu

„Nők és a szegénység”

A pályázat célja: a szegénység megelőzése, a szegénység kockázatának csökkentése, valamint a szegénység által veszélyeztetett, de a munkaerőpiac szempontjából aktív korú nők helyzetének javítására programok, képzések, valamint egyéb szolgáltatások szervezéséhez támogatás nyújtása, különös tekintettel az alábbi célcsoportra: szakképzettséggel nem rendelkező nők, tartósan munkanélküli nők, gyermeküket egyedül nevelő nők.

Pályázók köre: magyarországi székhellyel rendelkező civil és társadalmi szervezetek, egyesületek, alapítványok, akiknek alapító okiratában szerepel a pályázat témájában megfogalmazott célcsoport helyzetének javítása érdekében végzett tevékenység, valamint azok a szervezetek, akik korábbi programjaik révén referenciaként be tudnak mutatni hasonló témában önállóan, vagy együttműködő partnerként megvalósított programokat.

A pályázat benyújtási határideje: a pályázatok benyújtása folyamatos, az utolsó postára adási határidő: **2006. február 1., 24.00 óra** (a postabélyegző szerint)

Pályázati kiírás és adatlap: www.icsszem.hu című honlapról tölthetők le. Ezek szükség szerint másolhatók.

A pályázati program megvalósítási ideje: 2006. március 15. – 2006. május 15.

Rendelkezésre álló keretösszeg, az elnyerhető támogatás mértéke: a pályázat támogatására rendelkezésre álló keretösszeg 10.000.000 Ft, azaz tízmillió forint, mely a nyertes pályázók között oszlik meg. (egy pályázó min. 1.000.000- max.3.000.000 Ft támogatást igényelhet). A pályázat elbírálása során az igényeltnél alacsonyabb mértékű támogatás is megíthető.

A támogatás formája: utófinanszírozás

A pályázat benyújtásának feltételei: a pályázatot kizárólag a Pályázati Kiírásban található formanyomtatványokon, a megadott forma megőrzése mellett kérjük benyújtani, kivéve azon Mellékletek esetében, ahol nem adtuk meg a formát. A megadottól eltérő formában benyújtott pályamű (a mellékleteket is beleértve) formai hibásnak minősül.

A pályázatot **postai úton** (ajánlottan) 1 eredeti és 3 másolati példányban, valamint elektronikusan

Pályázati kapcsolattartó: Verebélyi Ágnes, verebelyi.agnes@icsszem.hu, Tel: 06-1-235-5650/4687

*Az ajánlót összeállította:
Egyedné Megyesi Schwartz Éva*

A Pécsi Ifjúsági Központ és a Nevelők Háza Egyesület Vers- és Prózamondó Műhelye

Versmondó verseny hirdet**Nagy László költő**
emlékére

középiskolai és egyetemi hallgatónak és bármilyen korú és nemű pécsi polgár részére

A verseny időpontja 2006. április 11.

A Költészet Napja
(József Attila születésnapja)

A verseny fővédnöke:

Bertók László
Kossuth-díjas költő

Helye:

Pécsi Ifjúsági Központ
Pécs, Nagy Lajos király útja 13.

A verseny feltételei:

három kötelező

Nagy László vers
*A következő sorrendben:***Adjon az isten**
Táncbéli tánc-szók
I.;II.;III.; IV.**Ki viszi át a szerelmet**

és

egy szabadon választott 20. századi magyar költő versének előadása

Teljes szövegtudás!

(szöveggönyv vagy egyéb külső segítség igénybevétele kizárást jelent)

Jelentkezni: Pécsi Ifjúsági Központ
(Pécs, Nagy Lajos király útja 13.
tel.: 211-511) címen

2006. március 15-ig lehet!

A „Dél-Vidék Kulturális Egyesület”
2004. évi közhasznúsági jelentése megtekinthető
a www.civilhaz-pecs.hu oldalon.

A Szentföldön jártunk II.

Decemberi számunkban kezdtük el a szentföldi beszámolót, melynek második része következik, a felejtethetetlen történelmi élményekről és hangulatokról.

Megido romjainál vált világossá, hogy a város miért uralhatta az ókori világ kereskedelmét. A földrajzi fekvés eleve meghatározta, hiszen az afrikai és a Kínából érkező karavánok e pontig szállították terheiket. Ez az a pont, ahol az ázsiai medve találkozott az afrikai oroszlánnal, az utolsó példányokat a múlt század elején lőtték ki.

Az előző részben említett termékeny alföld fölé magasodó város romjaiban is fenséges, nem beszélve a kilátásról. Jobbra látható a Gilboa-hegy, szemben a Tabor-hegy, mellette Nazareth, majd Galilea hegyei, végül mindezt lezárja a Karmel-hegy, mely mögött a Földközi-tenger terül el.

A délutánt Akkóban töltöttük. Évszázadokig nem volt tudható a keresztesek által épített grandiózus épületcsoportok pontos helye, mígnem a XX. század elején két angol fogoly menekülési útvonalat keresve egyszerűen bezuhant egyik térbe, amit a lovagok 800 évvel ezelőtt építettek. Az épületek megépítése tereinek nagyságát, belmagasságát tekintve, a kor technikai színvonalához, tudásához képest építészeti bravúr. Tulajdonképpen ezek a boltívek hordozták a később évszázadok alatt ráépült várost.

Másnap reggel Haifába utaztunk. A város a Karmel-hegy keleti és északi oldalát foglalja el. Egyszerre keleti, nyugati, történelmi és modern város, tele ellentmondással. A tetőt a Stella Maris kolostor uralja, alatta egyfelől az elmúlt ötven év alatt épült nagyvonalú városrészek, valamint egy óriási kikötő, melyet egy valójában háborítatlan természeti környezet övez. A Karmel-hegyen található az a flóra és fauna, ami a bibliai időköt idézi. Izraelben csak azokat a növényeket telepítik, amik a hegy bizonyos területein élnek és ilyen módon génbankként is funkcionál.

Megido föld- és kultúrtörténeti rétegek

A legrégebbi kriptá fedele a Karmel-hegyi Stella Maris kolostorban

Akko, a keresztények remekművének részlete, a föld alatt

Meglepő és hihetetlen látvány amit a Bahai kertek adnak. E legújabb keletű monoteista egyház a környezettől merőben eltérő kertépítészettel, különös növénytársulásaival, mértani pontosságú szerkesztésével, benne épületegyüttesekkel a közel-keleti környezetben meghökkentő.

A Karmel-hegyet elhagyva a Heródes által épített Caesarea városában gyönyörködtünk. Hihetetlen, hogy a római időkben milyen nagyságrendű épületek születtek, milyen agy kellett e munkák megszervezéséhez és milyen infrastruktúra, „logisztika”, szakmai tudás és anyagi háttér! És csak eztán következtek az igazán izgalmas helyszínek.

Jaffa és Tel-Aviv érintésével Jeruzsálem felé vettük az irányt. Rendhagyó és egyedülálló, hogy Izrael fővárosa Jeruzsálem, de a diplomácia képviselői Tel-Aviv-ban vannak így a két város között ingáznak naponta a diplomaták. Sötétedés után rátértünk a Jeruzsálembe tartó, végig kivilágított (ami látszik az úrból is) autópályára.

Tel-Aviv Jaffa felől

Caesarea – a lóversenytér

A Bahai-kertek Haifában, a Karmel-hegy keleti oldalán

CIVIL KÖZÖSSÉGEK HÁZA

CIVIL KÖZÖSSÉGEK HÁZA

7624 Pécs, Szent István tér 17. • Tel/fax: (+36 72) 315-679 •
E-mail: nevhaz@t-online.hu • Internet: www.civilhaz-pecs.hu

CIVIL SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

Az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium –

Civil Kapcsolatok Főosztálya támogatásával

Folyamatos NCA tanácsadás – előzetes bejelentkezés alapján.

A Nevelők Háza Egyesület programja baranyai civil szervezeteknek

Szolgáltatásaink:

- Információszerzés, tanácsadás: civil szervezet létrehozása, működése, együttműködési lehetőségek, stb.
- Adatszolgáltatás: nonprofit szervezetek, szakember lista
- Pályázati, pályázatírási lehetőség, adatlapok
- Tanácsadások (csak előzetes bejelentkezés után):
  - o Pénzügy és könyvelés témájában (minden nap délelőtt)
  - o Jogi tanácsadás
  - o Pályázatírás
  - o Informatika
  - o Nonprofit marketing és PR – egyeztetés szerint
  - o Szervezetfejlesztés, változás menedzsment – egyeztetés szerint
  - o Szervezeti stratégia építés – egyeztetés szerint
- Információszerzés
- Kiadványok, segédletek, nonprofit szakkönyvtár